

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Інформаційні технології в перекладі Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

1 Реквізити навчальної освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, весняний семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>4 кредити (120 годин): 54 годин – аудиторна робота, 66 годин – СРС;</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік / ДКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська/Німецька/Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Івашкевич Леся Сергіївна <i>https://ktpnm.kpi.ua/node/1474</i>
Розміщення курсу	<i>у розробці</i>

2 Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчання та результати навчання

Вміння виконувати перекладацькі завдання, використовуючи для цього відповідні інструменти — невід'ємна складова професійної компетентності майбутнього перекладача. Зміст освітнього компонента передбачає практичне вивчення основних понять та функцій сучасних перекладацьких програмних продуктів.

Метою вивчення освітнього компонента є формування у студентів здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку та актуального стану перекладацької діяльності, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, здатності бути критичним і самокритичним щодо власних перекладів та перекладів інших учасників курсу, учитися й оволодівати сучасними знаннями, а саме у формі опрацювання великих масивів навчальної літератури інструкційного характеру, здатності до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних онлайн-джерел для подолання перекладацьких труднощів, до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів, здатності використовувати актуальні для перекладацької діяльності інформаційні і комунікаційні технології та відповідне програмне забезпечення, здатності вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань, здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу.

Предметом освітнього компонента є робота у спеціалізованих перекладацьких програмних інструментах.

Після засвоєння освітнього компонента студенти мають продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

1. Ефективно працювати з інформацією для вирішення труднощів роботи з перекладацьким ПЗ: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, класифікувати й систематизувати;
2. Свідомо обирати доцільне для тієї чи іншої ситуації ПЗ для перекладу;
3. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого ПЗ;
4. Володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді.
5. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти відповідно до чинних нормативних вимог.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент "Інформаційні технології в перекладі" вивчається у другому семестрі третього року навчання. Передумовами для успішного опанування курсу є загальна комп'ютерна грамотність, основи перекладацької компетентності та володіння українською, німецькою та англійською мовами на рівні, близькому до B1. За структурно-логічною схемою ОП курс забезпечується успішним опануванням "Практичного курсу перекладу" (ПО5) і, у свою чергу, знання і вміння, здобуті у курсі "Інформаційні технології в перекладі", є передумовою успішного опанування освітнього компонента "Курсова робота з практики перекладу" (ПО8).

3. Зміст освітнього компонента

Розділ 1. Основні функції SDL Trados Studio для перекладу окремих файлів.

Тема 1.1. CAT-інструменти у перекладацькому процесі. Їх функції та роль, види. Огляд поширених CAT-систем.

Тема 1.2. SDL Trados Studio 2019. Інтерфейс програми. Поняття перекладацької

пам'яті(TM). Створення ТМ.

Тема 1.3. Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Словник автодоповнень та термінологічна база (ТБ) як інструменти в CAT-системі. Вікно редагування перекладу.

Тема 1.4. Переклад файлу PowerPoint.

Тема 1.5. Переклад файлу Excel.

Тема 1.6. Переклад файлу PDF.

Тема 1.7. Розпізнавання фрагментів речень.

Розділ 2. Робота з перекладацькими пакетами. Створення власних ресурсів.

Тема 2.1. Пакети SDL WorldServer.

Тема 2.2. Alignment. Створення ТМ із паралельних текстів оригіналу та перекладу за допомогою SDL Trados. Імпорт файлів, опрацювання сегментів.

Тема 2.3. Створення словників автодоповнення на основі ТМ.

Тема 2.4. Створення термінологічної бази із попередньо підготовленого файлу Excel у додатку SDL Multiterm.

Тема 2.5. Використання власноруч створених перекладацької пам'яті, словника автодоповнень та термінологічної бази на практиці.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. SDL Trados Studio 2019. Erste Schritte. Teil 1: Einzeldateien übersetzen. Schulung. 2018: SDL plc., 90 S.
2. SDL Trados Studio 2019. Erste Schritte. Teil 2: Arbeiten in der Übersetzungslieferkette. 2018: SDL plc., 129 S.

Додаткова:

1. Bondarenko, O. Academia expectations versus industry reality. Multilingual. December 2015. pp. 31-34.
2. CAT Tools vs. Machine Translation: What's the Best Method? [Електронний ресурс] // Asian Absolute, 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://asianabsolute.co.uk/blog/2015/12/21/cat-tools-vs-machine-translation-whats-the-best-method/>.
3. Seewald-Heeg, U. Der Einsatz von Translation-Memory-Systemen am Übersetzerarbeitsplatz. Aufbau, Funktionsweise und allgemeine Kaufkriterien. URL: http://www.metatexis.org/reviews/TM-Vergleich_Version_300805.pdf
4. memoQ translator pro course - Basics
<https://academy.memoq.com/courses/memoq-translator-pro-course-basics>
5. OmegaT, the free translation memory tool <https://omegat.org/>

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії як групової, так і індивідуальної взаємодії викладача та студента з метою кращого засвоєння студентами матеріалу та формування у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються **метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії**, які реалізуються через інформаційно-рецептивні, практичні, рецептивно-репродуктивні, пояснювально-ілюстративні методи навчання та зумовлюють такі форми роботи:

- самостійне опрацювання матеріалу та його апробація на практиці;
- інтерактивне спілкування з викладачем та іншими учасниками курсу;
- індивідуальне та групове вирішення труднощів;
- перевірка набутих знань способом виконання групових інтерактивних мультимедійних завдань та індивідуального тестування;
- перевірка набутих навичок через контрольні переклади.

Зазначені стратегії, методи та форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів та забезпечити закріплення набутих практичних навичок володіння навичками роботи з перекладацьким ПЗ.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації як електронний кампус, електронна пошта, Telegram, Zoom, за допомогою яких спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом та здійснюється зворотній зв'язок студентам.

Навчання проводиться у комп'ютерній лабораторії з використанням комп'ютерів, інтернету, проектора, мультимедійних навчальних платформ та спеціалізованого як open source, так і ліцензованого перекладацького програмного забезпечення або онлайн через засоби дистанційного відеозв'язку.

№ з/п	Тема	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
1.	CAT-інструменти у перекладацькому процесі. Їх функції та роль, види. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійний огляд десктопного інструменту OmegaT.	2	2
2.	Огляд поширених CAT-систем. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійний огляд онлайн-інструменту MateCat.	2	2
3.	SDL Trados Studio 2019. Інтерфейс програми. Поняття перекладацької пам'яті(TM). <u>Завдання на СРС:</u> Встановлення траял-версії SDL Trados Studio 2019, огляд інтерфейсу програми.	2	2
4.	Створення TM. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомлення з основними функціями за інструкцією до SDL Trados Studio 2019.	2	2
5.	Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Словник автодоповнень та термінологічна база (ТБ) як інструменти в CAT-системі. <u>Завдання на СРС:</u> Нечіткий збіг та його редагування. Автоматична заміна чисел.	2	2
6.	Вікно редагування перекладу. Автопропагування перекладеного тексту. <u>Завдання на СРС:</u> Автоматична заміна чисел.	2	2
7.	Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Перенесення форматування з оригіналу в сегмент перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Інтерактивний перегляд перекладеного документу.	2	2
8.	Розпізнавання термінології з термбази та її використання у перекладі. Робота з тегами. <u>Завдання на СРС:</u> Збереження перекладеного файлу в внутрішньому форматі SDL та у форматі оригіналу.	2	2
9.	Переклад файлу PowerPoint. Автоматична локалізація дат. Редагування помилок, які трапляються у тексті оригіналу. <u>Завдання на СРС:</u> Додавання м'якого переносу рядка.	2	2
10.	Автоматична локалізація вказівки на час. Зведення сегментів оригіналу. <u>Завдання на СРС:</u>	2	2

	Попередній перегляд та збереження перекладу.		
11.	Інтерактивна перевірка засвоєння вивченого матеріалу. Переклад файлу Excel. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійне проходження 2 інтерактивних завдань на опрацьований матеріал на платформі LearningApps.	2	4
12.	Альтернативний спосіб введення потрібної термінології з вікна ТБ. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійне проходження 2 інтерактивних завдань на опрацьований матеріал на платформі LearningApps.	2	2
13.	Переклад файлу PDF. Автоматичний статистичний аналіз файлу перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Особливості перекладу формату PDF, пов'язані з тим, що це похідний формат.	2	2
14.	Обмеження у зведенні сегментів тексту оригіналу. <u>Завдання на СРС:</u> Підготовка до проміжного тестування.	2	4
15.	Розпізнавання фрагментів речень. <u>Завдання на СРС:</u> Контрольний переклад 1 опрацьованих типів файлів - Word, PP та Excel. Проміжне тестування. Індивідуальне тестування пройденого матеріалу через систему Google Forms.	2	2
16.	Налаштування проекту, необхідні для використання функції розпізнавання фрагментів речень. <u>Завдання на СРС:</u> Проміжне тестування. Індивідуальне тестування пройденого матеріалу через систему Google Forms.	2	4
17.	Особисті налаштування для зручної роботи в SDL Trados. Перекладацький пакет. Аналіз пакету. <u>Завдання на СРС:</u> Поняття контекстного збігу. Вибір збігу у вікні TM.	2	2
18.	Функція активного розпізнавання термінології. Можливість додавати терміни до ТБ. Інтерактивна перевірка тегів. Додавання, редагування, видалення коментарів до перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Копіювання сегментів з оригіналу в переклад. Фільтр перегляду сегментів. Створення зворотного пакету.	2	2
19.	Пакети SDL WorldServer. Поняття Perfect Match. Теги у пакетах SDL WorldServer. Створення звіту про прогрес перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися із поняттям Alignment. Роль паралельних	2	4

	корпусів у перекладацьких процесах.		
20.	Alignment. Створення ТМ із паралельних текстів оригіналу та перекладу за допомогою SDL Trados. Імпорт файлів, опрацювання сегментів. <u>Завдання на СРС:</u> Розділення сегментів під час обробки автоматично сполучених сегментів.	2	2
21.	Alignment. Обробка некоректно з'єднаних програмою сегментів. Імпорт результатів зведення у ТМ. <u>Завдання на СРС:</u> Зведення багатьох файлів оригіналу та перекладу одночасно.	2	2
22.	Інтерактивна групова перевірка опрацьованого матеріалу. Створення словників автодоповнення на основі ТМ. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійне виконання інтерактивних завдань до пройденого матеріалу на платформі LearningApps.	2	2
23.	Створення термінологічної бази із попередньо підготовленого файлу Excel у додатку SDL Multiterm. <u>Завдання на СРС:</u> Повторення. Самостійне виконання інтерактивних завдань до пройденого матеріалу на платформі LearningApps.	2	4
24.	Використання власноруч створених перекладацької пам'яті, словника автодоповнень та термінологічної бази на практиці. <u>Завдання на СРС:</u> Робота з термінологічною базою.	2	2
25.	Відновлення нечітких збігів. Домашня контрольна робота. Проходження заключного тесту до курсу. <u>Завдання на СРС:</u> Контрольний переклад 2. Підготовка до сертифікації.	2	2
26.	Сертифікація.	2	-
27.	Залік	2	6
	Всього	54	66

6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять, виконання підсумовуючих інтерактивних завдань, виконання ДКР та підготовка до сертифікації. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

4 Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Відвідування всіх занять у курсі не є обов'язковим. Необхідною умовою для успішного проходження курсу є своєчасне виконання контрольних заходів, а умовою допущення до семестрової атестації є виконання ДКР. Однак, студентам рекомендується відвідувати практичні заняття, оскільки на них систематично розвиваються навички, необхідні для успішного виконання кінцевого тестування та проходження сертифікації. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за виконання завдань, які закріплюють практичні уміння та навички та сприяють успішній сертифікації виробником перекладацького ПЗ.

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Студент, який вчасно не здав домашню контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати ДКР в домовлені терміни. Детальніше за посиланням:

http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали:

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у перекладацькому проєкті	10 балів	Порушення термінів виконання контрольних заходів	-1 бал за кожен день
Участь у перекладацькому воркшопі чи зустрічі	5 балів		

Максимум заохочувальних балів, які можна набрати у курсі, становить 10 балів.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Інформаційні технології в перекладі» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Контрольний переклад 1	15%	15	1	15
2	Проміжне тестування	15%	15	1	15
3.	Домашня контрольна робота	40%	40	1	40
4.	Сертифікація	20%	20	1	20
5.	Контрольний переклад 2	10%	10	1	10
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Контрольний переклад 1 — 15 балів

Контрольний переклад 1 складається із перекладу трьох файлів, MS Word, Excel та PowerPoint. Переклад кожного файлу оцінюється максимум у 5 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 5 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам;

«добре» - 4 бали — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності;

«задовільно» - 3 бали — переклад не зовсім правильний через наявність незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу;

«незадовільно» - 0 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту.

2. Проміжне тестування — 15 балів

Проміжне тестування проходить у вигляді відповідей на 30 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.

3. Домашня контрольна робота — 40 балів

Домашня контрольна робота проходить у вигляді кінцевого тестування і складається із 40 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

4. Сертифікація — 20 балів

Сертифікація проходить у вигляді відповідей на 40 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.

5. Контрольний переклад 2 — 10 балів

Контрольний переклад 2 складається із перекладу 1 файлу з використанням власноруч створених словника автодоповнення та термбази.

Переклад файлу оцінюється максимум у 10 балів.

Критерії оцінювання перекладів:

«відмінно» - 9-10 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам;

«добре» - 7-8 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності;

«задовільно» - 6 балів — переклад не зовсім правильний через наявність незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу;

«незадовільно» - 0 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту.

Результати рейтингового оцінювання оголошуються на останньому занятті перед заліком.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№	Термін атестації	Умови отримання атестації
1	8-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 9 бали (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
2	15-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 17 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
		Виконання ДКР (за умови зарахування роботи).

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ СТУДЕНТІВ

Отримання заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD ≥ 60

Для отримання заліку з освітнього компонента «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. Контрольна залікова робота полягає у виконанні перекладу, що перевіряє всі основні засвоєні у курсі навички. У разі написання

залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з освітнього компонента скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів максимум:

Критерії оцінювання:

Відмінно: 95-100 — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам, демонструє вільне володіння опанованими в курсі технологіями та інструментами.

Добре: 75-94 — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності та демонструє деякі обмеження у володінні опанованими в курсі технологіями та інструментами.

Задовільно: 65-74 — переклад не зовсім правильний через навніть кількох незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу, студент частково володіє опрацьованими в курсі технологіями та інструментами.

Незадовільно: < 60 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту, студент не володіє опрацьованими в курсі технологіями та інструментами.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою:

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконане індивідуальне завдання	Не допущено

9. **Додаткова інформація з освітнього компонента**

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Силабус освітнього компонента:

Розробила:

доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук, доцентка Івашкевич Леся Сергіївна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 11.06.2024 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол №12 від 26.06. 2024 р.)